

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, marzec 23
Teleks nr 146

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 751
maszynopis

Instancje i organizacje partyjne kontynuują działania wynikające z decyzji VII Plenum KC. Odbywają się posiedzenia plenarne, narady aktywu oraz zebrania partyjne, podczas których przyjmowane są programy i harmonogramy realizacji uchwały ostatniego plenum KC. W dyskusjach i rozmowach aktywiści partyjni (m.in. z regionu złotoryjskiego) wyrażają obawy o to, czy podjęcie równocześnie zbyt wielu ważkich dla partii spraw (VII Plenum, deklaracja, przyszłość związków zawodowych) nie spowoduje splotenia omawianych kwestii.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Komisji Ideologicznej KM [w Legnicy]. Postanowiono, że jej członkowie zapoznają się z treścią deklaracji z roku 1943 oraz obecną i z takim zasobem informacji uczestniczyć będą w zebraniach małoliczebnych POP. Wypracowane w toku dyskusji wnioski wykorzystane zostaną w przygotowaniu plenarnego posiedzenia instancji miejskiej.

Niektóre organizacje partyjne wysuwają propozycje, by dyskusję nad deklaracją przedłużyć do końca kwietnia. Argumentują to tym, że dokument ten – ze względu na objętość i dość „trudny” język – winien być etapami stawiany przez POP.

Z otrzymanych dotychczas informacji wynika, że deklaracja nie spotkała się z większym zainteresowaniem w środowisku wiejskim. Członkowie PZPR (m.in. z gminy Zagrodno) stwierdzają: „ludzi odstrasza referatowy charakter, trudne słownictwo, brak szerszej znajomości historii ruchu robotniczego”, „deklaracja powinna być tak napisana, żeby zrozumiał ją prosty chłop i ten wykształcony, żeby nie trzeba było jej tłumaczyć”. Aktyw partyjny stwierdza, że dyskusja na prawie każdym zebraniu POP – niezależnie od wiodącego tematu – sprowadza się do problemów społeczno-gospodarczych wsi.

Egzekutywy organizacji partyjnych na ogół dość starannie przygotowują zebrania. Na przykład członkom niektórych OOP w chojnowskim „Reniferze” dostarczono pytania do przemyślenia, by później dyskutować nad tymi sprawami na zebraniach partyjnych (wykorzystano pytania opublikowane w „Zagadnieniach i Materiałach”). Podobne działania podjęła instancja miejsko-gminna w Złotoryi.

W dniu wczorajszym odbyło się plenum Zarządu Miejskiego ZSMP w Legnicy. W dyskusji wielokrotnie podkreślono: „Polska może być tylko socjalistyczna, a związek – polityczny”. Sporo miejsca poświęcono perspektywom zawodowym i rodzinnym młodych ludzi w obecnej sytuacji kraju, formom uczestnictwa młodzieży we współdecydowaniu o przyszłości kraju. Mówiono o pozytywnym działaniu ZSMP-owców w Zakładach Mechanicznych „Legmet” – zaawansowane są prace przy organizowaniu Młodzieżowej

Spółdzielni Mieszkaniowej (m.in. uzyskano już tereny pod budowę). Doświadczenia tego koła w kwestii organizowania takich spółdzielni upowszechnia utworzony przy ZW ZSMP – Bank Informacji. [Członkowie plenum ZM ZSMP przekazali bardzo krytyczne uwagi uczestników spotkania z tow. Orzechowskim w ZM „Legmet”. Szczególnie dużo dyskusji wywołuje szeroko cytowane stwierdzenie: „nie nie możemy obiecać młodzieży oprócz krwi i łez”.]

Dzisiaj w nocy na jednym z budynków w Chocianowie wymalowano napis „i tak się nie damy” oraz znak PW (w dniu wczorajszym internowano w tym mieście 4 działaczy „Solidarności”). W mieście i gminie Lubin notuje się nasilenie akcji napisowo-ulotkowej. Na terenie osiedli mieszkaniowych (w nocy 20/21 bm.) ukazały się ulotki o bardzo wulgarnej treści, atakujące partię i rząd (były przypadki dopisków, że dotyczy to nie partii, lecz „Solidarności”). Instancja miejska w Lubinie ocenia, że szczególnie niekorzystna sytuacja panuje w PKS. Ulotki i biuletyny „Solidarności” z ZG „Lubin” są kolportowane oraz naklejane na szybach autobusów i w gablotach. Tam także mają miejsce akty sabotażu – przekłuwanie opon i wybijanie szyb w autobusach działaczy partyjnych, szczególnie tych, którzy świadczyli przed sądem przeciwko aktywistom „Solidarności”. Decyzje podjęte przez sąd we Wrocławiu w stosunku do działacza z tego zakładu spowodowały, że został on uznany za bohatera przedsiębiorstwa. Odnosi się wrażenie, że członkowie „Solidarności” czują się bezkarni. Kolportowane są liczne plotki podważające zaufanie do władz.

Członkowie PZPR (m.in. z Lubina) krytykują umożliwienie internowanym ekstremistom „Solidarności” wyjazdu wraz z rodzinami za granicę – „czy po to wszyscy łożyliśmy na wykształcenie tych panów, by teraz na naszej ciężkiej sytuacji budowali sobie lepsze życie na Zachodzie. Powinni nam to odpracować”. Dość licznie wysuwane są żądania ferowania wyższych wyroków przez sądy za przestępstwa przeciwko stanowi wojennemu, gdyż – zdaniem wielu towarzyszy – „zbyt szybko następuje liberalizacja w życiu społecznym i politycznym”.

Na zebraniu jednej ze szkolnych POP w Głogowie mówiono o negatywnym oddziaływaniu Kościoła na społeczeństwo w tym mieście. Podczas mszy w kościołach wystawiane są skarbonki na datki dla internowanych i ich rodzin.

Sekretarz KW PZPR
Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023